

Francitus

Sö, egnì fò d'i reclüsòre
care scècc, turnì a l'età
de quaranta o trent'agn fà.
Sö de corsa! A l'Oratòre
gh'è la festa e l'sì pò bé.
Don Antóne l'è amò che.
L'è amò ché l'ispassèsa,
col « breviare » a mà mansina,

sota 'l pórtech in rüina.
Fòrse l'pensa e l'isvanèsa
d'ìga 'n fabrica ü palàss...
per dàm l'ase de sfogàss!
Ma i è i tép d'i strombetade,
d'i « cortéi »... d'i « gaiardècc »!
L'è zà a' tròp che m'reste a tècc.
Gh'è i scribàite per i strade,
sö söi mür: « Viva chèl là! »...
L'è zà bel pödi fiadà!
Ma se gh'è quach bröta céra
che de schèrs la me tosséga,
l'è pò a' ignötel tecà béga.
Nóter ché m'ghe turna ontéra!
Don Antóne l'me l'à décc
de fà sito e tirà drécc.
Don Antóne: ü prêt che l'rüga
dét de nóter fina 'n fònd,
che se ü döbe l'me la pònd,
se in quach « morle » m'ispaciügà
l'è lé a dìm perchè e però...
fin che 'l döbe l'salta fò.
Oh, quate olte, e senza bösta,
m'à scümìt ciapà la paga,
lassà alì i nòs' tórcc e staga,
catà fò la strada giösta
e, a la fi, sènt ol magù
deleguà 'n d'ü süspirù!
Sbachtetade? Sé... e de lena!...
üde a' senza ì facc negót.
Se s'ghe entràa gna per fèr rót,
l'éra ü caso... ü caso apena...
Ma a fà 'l cönt tra 'l dà e 'l turnà
l'éra mèi portale a cà!
E, per chèl che me regórde,
i éra mana del Signür.
Scomparìt ol prim brüsur,
no' s'pödià che 'ndà decórde.
Don Antóne pròpe issé,
l'à fài vèd de ülim gran bé!
Sö, egnì fò d'i reclüsòre,

turnì 'ndré fina ai somésse!
Se gh'ì vüt d'i benefésse,
l'è stai lé 'n de l'Oratòre.
Ma l'amùr che avrì 'mparàt...
dóma Lü l've l'à snissàt!
Quando ai prediche de sira,
l'imbocàa virtü e dūtrina,
con chël sò parlà 'n surdina
come a dì: « Fà 'l sàe. Respira
l'aria buna e spüda 'l rest,
perchè 'l món d l'è pié de pèst! »
Sèrte prediche gaiarde,
dice issé come s'farèss
che, a confrónt, chèle de adèss,
nöe com'i è... i è egnide tarde.
Sèrte prediche de gód
coi öcc löster, col sanglót!
Quando a Brat a passà i ferie,
quindes dé o öna setimana,
— m'ismiciàa la Presolana,
me egnia in öde i catiérie —
dóma a sta col Don Antóne
töte i ròbe i 'ndàa benone!
Quando s'fàa la partidina
regondicc in diressiù:
Öna bòssa de chël bù
portàt sö de la cantina,
quàter ciàcole, ü cotècc...
A s'gh'ia piö gna sògn gna frècc!
Sé, decórde, i ròbe dice
fina ché i è 'nteressade:
Primaére urmaì passade
che m'gh'à göst a edile scrice
Don Antóne, per ognü,
l'è a dì póch la zoentü!
Ma al momènt piö gròss d'i guai,
quando i scècc i 'ndàa soldàt
ü per ü e i l'à saludàt
per turnà... o per turnà mai,
pròpe alura m'à capìt
Don Antóne... e m'à pianzìt!

I sò scècc ch'indàa a la guèra,
— l'éra 'l tép de fà i conquèste
i sò scècc söi prime léste
d'i soldàcc de mar, de tèra,
de aviassiù... portàcc ivià,
sensa fal, de 'ncö a 'ndomà!
L'à pianzìt a' Lü sens'óter,
specialmènt i prime nòcc:
portà vià i sò « zerbinòcc »!
— l'éra 'l tìtol nòst de nóter —.
Per ognü l'gh'à vüt de dì:
« Và e... fa miga 'l berechì! »
Per ognü la sò sgürlida,
fòrse l'öltima de sènt.
Benedeta 'n chèl momènt
la mà dacia e la strenzida!
Röstech, dür infina 'n fònd...
perchè l'gh'ia ü sanglót de scónd
Oh, quate olte, al brüs d'í fiamme,
sbalotàcc de sà e de là,
mè egnìt vòia de pregà
e, col nòm d'i nòste mame,
de la boca — e m'séra òm! —
me egnìt föra pò 'l sò nòm!
E, per chèl che me regórde,
l'éra mana del Signür!
Me sparià fina a' i brüsur.
Gh'è passàt ol tép, decórde.
Ma a la sira, a l'sì pò bé,
Don Antóne l'è amò ché!